

{Etika / Výzvy - konkrétnost / Mravní výzva / Výzva „morální“}

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1991](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1991](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 27. 8. 1991
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 27. 8. 1991

{Etika / Výzvy – konkrétnost / Mravní výzva / Výzva „morální“}

05.09. 09.30-11.30 přednáška (něm.) „Überlegungen über einige Grundfragen der Ethik in Anknüpfung an Masaryk, Rádl und Hromádka“

(asi v Dejvicích, bude ještě upřesněno)

01

Etiku budeme chápat velmi široce, takže do ní zahrneme celý svět lidských aktivit. Budeme trvat na tom, že i takové aktivity člověka, které se zdají být záležitostmi výhradně technickou, jsou vždycky zapojeny do širších kontextů, v nichž nutně nabývají kvalit morálních a etických. Základní otázky etiky tedy sahají všude tam, kde člověk a žije a něco podniká: v politice, ve vědě, v umění, v soukromém životě, všude.

02

Kategorický imperativ Kantův má základní vadu, totiž že počítá s tím, jako by mravní nárok, resp. výzva platila (nebo mohla platit) pro všechny stejně, že tedy může být formulována obecně. To je však problematický a přímo vadný ‚metafyzický‘ předpoklad. Skutečná výzva je vždy konkrétní a adresná, tj. je orientována na určitý subjekt a do jeho určité situace, přičemž ovšem kontext této situace je významně respektován. To znamená, že ona výzva, pokud je v skutku platná a tedy pravá, je ve své konkrétnosti a adresnosti vždy jedinečná a situační, nepřenositelná na jiný subjekt a na jinou situaci. Proto také je kategorický imperativ Kantův tak dokonale formální a bezobsažný, čímž se fundamentálně liší od skutečných (pravých) výzev, které jsou plné smyslu a tedy obsahu, ale zůstávají bez „formy“, dokud je nezaslechne a dokud jim neporozumí oslovovaný člověk.

(910827-1)